

og i dette havde havt at gjøre Forslag til det Stempelpapir, som skulde bruges til Kjøbmandsbøger, havde henledet Opmærksomheden paa Uensligheden af bl. a. at give nærmere Bestemmelse om, hvilke Bøger det var, en Kjøbmand skulde være pligtig at føre og forsyne med stemplet Papir — havde i Henseende til Omfanget af den Bogførsel, den paalagde, ikke nærmest ladet det Hensyn være bestemmende, hvad der kræves til for Faltittilsælbes Skyld at sikre fornødne Oplysninger om Forretningens Gang og Tilstand til enhver Tid. Forordningen havde i det hele ved sin Ordning af den omhandlede Forpligtelse væsentligt kun taget Hensyn til den Bewisraft, som Loven tillægger Kjøbmandsbøger. Som det fremgaar af Forordningens Motiver (Kollegialtidende for 1832 S. 386 ff.), havde det ganske vist været under Ventilation med det førstnævnte Hensyn for Die at paalægge en mere omfattende Bogførselspligt, end ved Forordningen hjemlet. Et Forslag i saa Henseende, som var affattet efter fransk Mønster og forekrev Førelsen, foruden af Journal og Hovedbog, endvidere af Klassebog, Varebog og Brevkopi-bog, var allerede i Marts 1820 af Grosserer-societetets Komite blevet forelagt Rancelliet til Overveielse. Rancelliet havde dog fundet overveieende Betænknelighed ved at tage samme til Følge, idet det formentes, at Bestemmelser sigtende til at fyldestgjøre det her omhandlede Diemed rettere vilde finde deres Plads i en almindelig Fallitanordning.

Ulemperne ved Mangelen af nærmere Bestemmelser om Bogførselspligt, affattede med dette videre Formaal for Die, have efterhaanden vist sig paa en mere iømfaldende Maade, efter at Straffelovgivningingen — jfr. tidligere Fdg. 11te April 1840 § 56 og nu Straffelovens § 262 — har optaget Bestemmelser om Straf for den Fallent, som findes at have gjort sig skyldig i grove Uordener i Henseende til Førelsen af sine Handelsbøger. Medens det herved er fastslaaet, at der paa-hviler enhver Næringsdribvende, hvis Virksomhed falder ind under de heromhandlede Bestemmelser, en Pligt til Bogførsel af Hensyn til hans Kreditorer, kan det ikke være andet, end at det har maattet føles som en betydelig Ulempe, at der mangler nærmere Bestemmelser om, hvilket Omfang denne Pligt har. Savnet heraf har ogsaa givet sig tilkjende i Domstolens Anvendelse af de paagjældende Straffebestemmelser, der, som naturligt er, er kommen til at bære Præget af en vis Usikkerhed.

At der paa det heromhandlede Punkt er Trang til nye Lovbestemmelser, blev ogsaa erkjendt under Behandlingen i Rigsdagen af

Forslaget til den migtjældende Konkurslov, se navnlig Landsthingsudvalgets Betænkning i Rigsdagstidende for 1871—72, Till. B. Sp. 440—41. Naar man imidlertid den Gang indskrænkede sig til at give den Bestemmelse, som nu findes i Konkurslovens § 148, var Grunden, som det sammesteds findes oplyst, den, at man mente, at nye fuldstændige Bestemmelser om Handelsbøger ikke egnede sig til at optages i Konkursloven, ligesom man forudsatte, at Spørgsmaalet om saadanne bedst vilde finde sin Løsning igjennem den engang til Udarbeidelsen af en Sæ- og Handelslov nedfatte Kommission. Da Bestræbelserne for Tilveiebringelsen af en almindelig Handelslovbog imidlertid indtil videre ere stillede i Bero, har Justitsministeriet — til hvis Forsorg Sager angaaende Fortolkningen og Anvendelsen af de gjældende Bestemmelser om Forpligtelsen til at føre Handelsbøger i Henhold til en mellem dette Ministerium og Indenrigsministeriet, under hvis Resfort disse Sager tidligere havde været betragtede som henhørende, i 1882 ført Korrespondance ere overgaaede — ment, at der i Lighed med, hvad der allerede er sket med Hensyn til enkelte andre Dele af Handelsretten, kunde være Grund til, uden at afvente Tilendbringelsen af mere omfattende Lovarbejder paa Handelsrettens Omraade, at følge det Exempel, der i saa Henseende er givet af de to andre nordiske Lande, og søge den heromhandlede Gjenstand ordnet ved nye mere hensigtsvarende Lovbestemmelser.

Til Veiledning ved Udarbeidelsen af saadanne foreligger et betydeligt Materiale i fremmede Lovgivninger, idet de fleste fremmede europæiske Handelslovgivninger indeholde indgaaende Bestemmelser om Emnet. En Oversigt over de vigtigere af disse fremmede Loves Bestemmelser vil findes i et disse Bemærkninger vedføjet Tillæg. Som det fremgaar af denne Oversigt, gjør sig i Henseende til den Maade, hvorpaa de paagjældende Lovgivninger nærmere have ordnet det omhandlede Forhold, to modsatte Retninger gjældende. Den franske Handelslovbog og, efter dens Forbillede, den hollandske Handelslovbog af 1838, den belgiske Lov af 15de December 1872 samt den italienske Handelslovbog af 1882 ere gaaede den Vej, i det enkelte at angive de bestemte Bøger, der skulle føres af enhver Næringsdribvende, som rammes af deres Forskrifter, saavel som de nærmere Fordringer, der stilles til Førelsen af enhver af disse Bøger i Henseende til, hvad deri skal optages og hvorledes Tilførslerne skulle ske. Et herfra forskjelligt System er derimod fulgt i den almindelige tyske Handelslovbog, hvis Bestemmelser atter